

Številka: 35107-0348/2016/15
Datum: 10. 6. 2024

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS), Območna enota Maribor, Slomškov trg 6, 2000 Maribor, izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljevanju: ZVKD-1), na zahtevo stranke Ministrstvo za kulturo, Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: investitor), v zadevi izdaje kulturnovarstvenih pogojev naslednje

KULTURNOVARSTVENE POGOJE

I) Investitor mora za energetske sanacije na naslovu SNG Maribor, Slovenska ulica 27, po dokumentaciji: Razširjeni energetski pregled, Končno poročilo, Slovensko narodno gledališče Maribor, novelacija, št. proj. 0436, april 2016, ki ga je izdelal Eutrip d.o.o., Kidričeva ulica 24, 3000 Celje, ki predstavlja poseg v spomenika Maribor – Gledališče (EID: 1-06188) in Maribor – Mestno jedro (EID: 1-00424), izpolniti naslednje kulturnovarstvene pogoje:

- 1.) Namestitev dodatne toplotne zaščite na fasade z zunanje strani ni dovoljena.
- 2.) Namestitev dodatne toplotne zaščite z notranje strani ni možna v stavbi gledališča, ki je zavarovana kot spomenik (stara dvorana gledališča in nekdanja kazina).
- 3.) Stavbno pohištvo na stavbi kazine je potrebno tudi po izvedeni energetski sanaciji ohraniti v izbranih materialih in barvnih odtenkih (kovinski okviri, enaki barvni odtenki kot so obstoječi).
- 4.) Stopnišče ob Slovenski ulici, ki je sedaj zastekljeno s kopelitom: slednjega je dovoljeno nadomestiti z ustreznim termoizolativnim steklom. Izbiro okvirov in stekla je potrebno uskladiti s pristojno konservatoriko.
- 5.) Za namestitev dodatne toplotne izolacije na podstrešjih, kjer je to možno, ni zadržkov.
- 6.) Pri prenovi hlajenja in prezračevanja je potrebno morebitne dodatne klimate namestiti na mesta, ki vidno (vedutno) niso izpostavljena in ne prizadenejo historične strukture spomenika. Klimatov ni dovoljeno nameščati na stavbo gledališča (nekdanje kazine).

II. Kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove pravnomočnosti.

III. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitor sam krije svoje stroške postopka.

O b r a z l o ž i t e v:

Prvi odstavek 28. člena ZVKD-1 določa, da je za posege v spomenik treba pridobiti kulturnovarstveno soglasje. To je treba pridobiti tudi za posege v vplivno območje spomenika, če to obveznost določa akt o razglasitvi, in za posege v registrirano nepremično dediščino, če to obveznost določa prostorski akt. Po 29. členu ZVKD-1 je treba pred izdajo kulturnovarstvenega soglasja pridobiti kulturnovarstvene pogoje ZVKDS.

ZVKDS, Območna enota Maribor, je dne 17. 5. 2024 prejel zahtevo investitorja za ponovno pridobitev kulturnovarstvenih pogojev za poseg energetske sanacije stavbe SNG Maribor, Slovenska ulica 27, 2000 Maribor, ki predstavlja poseg v kulturna spomenika Maribor – Gledališče (EID: 1-06188) in Maribor – Mestno jedro (EID: 1-00424). Investitor je zahtevi priložil projektno dokumentacijo, navedeno v I. točki izreka.

Kulturnovarstveni pogoji za poseg v spomenik se določijo v skladu z aktom o razglasitvi spomenika. V skladu s to določbo velja za oba spomenika varstveni režim, določen v Odloku o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Maribor (MUV št. 5/1992, 4/11, 21/11 in 28/11). Navedeni akt za kulturni spomenik Maribor – Gledališče (EID: 1-06188) določa naslednji varstveni režim: Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti. Dovoljeni so posegi za ohranitev spomenika in valorizacijo njegovih spomeniških sestavin. Varstveni režim za kulturni spomenik Maribor – Mestno jedro (EID: 1-00424), znotraj katerega stoji gledališče, določa najstrožje varovanje spomeniških lastnosti celotnega območja v neokrnjenosti in izvirnosti. Dovoljena dejavnost mora služiti varstvu in po potrebi konservaciji ter restavraciji spomeniških sestavin območja. Varovani so historična tlorisna mreža, zazidalni načrti, značilna parcelacija, višinski gabariti, historične oblike stavb, nepozidane in zelene površine. Prepovedane so novogradnje, nadzidave in adaptacije, razen tistih, ki imajo namen sanirati in rekonstruirati spomeniško območje, oziroma ožje urbanistične ambiente, ki pa se morajo podrediti spomeniški pričevalnosti območja.

ZVKDS je glede na predpisana varstvena režima izrekel naslednje kulturnovarstvene pogoje, in sicer:

I) 1.-4.) Iz obeh navedenih varstvenih režimov je razvidno, da je fasada, oziroma historična oblika stavbe, eden od temeljnih elementov varovanja in prezentacije kulturnega spomenika. Glavna južna tržna fasada gledališča (nekdanje kazine) je bila oblikovana v poznoklasicističnem slogu v letih 1864 in 1865, je pomensko in umetnostno ena osrednjih točk Slomškovega trga in eden najpomembnejših kulturnih spomenikov v Mestnem jedru. V isti maniri je oblikovana tudi vzhodna fasada ob Gledališki ulici. Severna, zahodna in deloma južna fasada gledališča so nastale z gradnjo prizidka med leti 1979 in 2003 po projektih arhitekta Branka Kocmuta s sodelavci. Prizidek velike dvorane gledališča je v arhitekturni stroki pripoznan kot kvalitetna sodobna arhitektura. Z dodajanjem zunanje izolacije bi se spremenila razmerja na fasadnih elementih in zunanja podoba. Zato je potrebno energetske sanacije načrtovati tako, da v ničemer ne bo posegala v zaščitene fasadne oboje spomenika.

Gledališko stavbo (današnje staro dvorano) so zgradili med leti 1848 in 1851. V letih 1864 - 1865 so ji na južni strani dodali poslopje kazine z reprezentančno fasado, ki je še danes glavna fasada gledališča. Varstveni režim za spomenik predpisuje varovanje v avtentični pričevalnosti. Ta pričevalnost bi bila okrnjena v primeru nameščanja notranje izolacije v prostorih, ki so okrašeni s štukaturami, ogledali ali drugim okrasjem.

I) 5. in 6.) Ni zadržkov pred ukrepi, ki ne prizadenejo zunanje podobe spomenika, oziroma bodo izvedeni tako, da ne bodo posegali v njegovo strukturo.

ZVKDS je na podlagi vsega navedenega odločil, da je predlagani poseg investitorja mogoč v obsegu in na način, kot je določen v izreku teh kulturnovarstvenih pogojev.

Investitor mora na izvedbeno projektno dokumentacijo, ki upošteva pogoje te odločbe, v skladu z 28. členom ZVKD-1 pridobiti kulturnovarstveno soglasje. Zahtevi za izdajo soglasja mora priložiti opis in grafični prikaz posega, iz katerega so razvidni obstoječe stanje ter lokacijske, funkcionalne, oblikovne in tehnične značilnosti nameravanega posega.

V skladu s prvim odstavkom 30.a člena ZVKD-1 kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove pravnomočnosti. Če se ta rok izteče v času postopka izdaje kulturnovarstvenega soglasja, se čas veljavnosti kulturnovarstvenih pogojev podaljša do pravnomočne odločitve o kulturnovarstvenem soglasju.

Stroški postopka:

Prvi odstavek 113. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) določa, da gredo stroški, ki nastanejo organu ali stranki med postopkom ali zaradi postopka, v breme tistega, na katerega zahtevo se je postopek začel. Ker se ta odločba izdaja na zahtevo investitorja, je ZVKDS na podlagi navedenih določil odločil, da investitor sam krije svoje stroške postopka, stroški organa pa bremenijo ZVKDS.

Ta odločba je takse prosta (22. točka 28. člena Zakona o upravnih taksah, Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUFJO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš in 189/20 – ZFRO; v nadaljevanju: ZUT).

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo je v 15 dneh od dneva vročitve dovoljena pritožba, o kateri bo odločalo Ministrstvo za kulturo. Pritožba se pošlje po pošti ali se vloži neposredno ali ustno na zapisnik na Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor, Slomškov trg 6, 2000 Maribor. Šteje se, da je pritožba vložena pravočasno, če je bila na naslov ZVKDS poslana zadnji dan roka s priporočeno pošto pošiljko. Pritožba je takse prosta (22. točka 28. člena ZUT).

Postopek vodil/a:

dr. Eva Šapač, konservatorska svetnica

Odločila:

Svjetlana Kurelac, vodja OE Maribor

Vročiti: Ministrstvo za kulturo, Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana

